

TASHKILOTDA SIFAT MENEJMENTI

Gafurova Dilnoza Sabirbayevna

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi
Biznes va tadbirkorlik oliy maktabining 70411202 – Loyiha boshqaruvi
(Project Management) magistratura mutaxassisligi
Sirtqi ta'lim shakli tinglovchisi

O'zbekiston Respublikasi Raqamli texnologiyalar Vazirligi huzuridagi
Axborotlashtirish va telekommunikatsiyalar sohasida nazorat inspeksiyasi
Yig'ma-tahlil bo'limi yetakchi mutaxassisi

Annotatsiya: Ushbu maqola tashkilotda sifat menejmenti jihatlarini tahlil qiladi. Sifatni boshqarishning asosiy tarkibiy qismlari va usullari ko'rib chiqiladi. Yuqori sifat standartlarini saqlash tashkilotlarga ularning rentabelligini oshirish imkonini beradi.

Kalit so'zlar: usullar, boshqaruv, mohiyat, sifat, tashkil etish.

O'zbekistonda iqtisodiyotni modernizatsiya qilish va jamiyatni isloh qilish jarayonida qurilish sohasini rivojlantirishga qaratilayotgan chora-tadbirlar alohida o'rin egallaydi. Bu borada hukumat va davlat rahbarining farmon hamda qarorlari, qabul qilingan davlat dasturlari, ular ijrosini ta'minlash, tarmoqda islohotlar samaradorligini oshirish bo'yicha olib borilayotgan tadbirlar natijasida bunyodkorlik ko'lamlari tobora kengayib bormoqda.

Sifat menejmenti - bu taklif etilayotgan mahsulot va xizmatlar va ularni etkazib berish uchun foydalaniladigan vositalarning izchilligini ta'minlash uchun tashkilot ichidagi turli tadbirlar va vazifalarni nazorat qilish harakati. Bu tashkilot ichida kerakli sifat darajasiga erishish va uni saqlab qolishga yordam beradi. Sifat menejmenti quyidagi to'rtta asosiy komponentdan iborat:

- Sifatni rejalashtirish - bu loyihaga tegishli sifat standartlarini aniqlash va ularni qanday bajarish kerakligini hal qilish jarayoni.
- Sifatni yaxshilash - natijaning ishonchini yoki ishonchligini oshirish uchun jarayonni maqsadli o'zgartirish.
- Sifatni nazorat qilish - natijaga erishishda jarayonning yaxlitligi va ishonchligini saqlash uchun doimiy harakat.
- Sifatni ta'minlash - ma'lum bir xizmat yoki mahsulotning belgilangan talablarga javob berishi uchun etarli darajada ishonchligini ta'minlash uchun zarur bo'lgan tizimli yoki rejalashtirilgan tadbirlar.
- Sifat menejmentining maqsadi tashkilotning barcha manfaatdor tomonlarini mijozlar ehtiyojini qondirish asosida uzoq muddatli muvaffaqiyatga erishish uchun

kompaniya jarayonlarini, mahsulotlarini, xizmatlarini va madaniyatini yaxshilash uchun birgalikda ishlashini ta'minlashdir.

Xalqaro sifat menejmenti standartida qabul qilingan sifat menejmentining bir qancha tamoyillari mavjud. Ushbu tamoyillar yuqori rahbariyat tomonidan samaradorlikni oshirish uchun tashkilot jarayonlarini boshqarish uchun qo'llaniladi. Ularga quyidagilar kiradi:

1. Mijozlarga e'tibor qaratish

Har qanday tashkilotning asosiy maqsadi mijozlarning talablari va ehtiyojlarini qondirish va ularni qondirish bo'lishi kerak. Tashkilot mijozlarning hozirgi va kelajakdagi ehtiyojlarini tushuna olsa va ularni qondira olsa, bu mijozlarning sodiqligini keltirib chiqaradi, bu esa o'z navbatida daromadni oshiradi. Shuningdek, biznes mijozlar uchun yangi imkoniyatlarni aniqlashga va ularni qondirishga qodir. Biznes jarayonlari samaraliroq bo'lsa, sifat yuqori bo'ladi va ko'proq mijozlar mamnun bo'lishi mumkin.

2. Etakchilik

Yaxshi rahbarlik tashkilot muvaffaqiyatiga olib keladi. Buyuk etakchilik xodimlar va aktsiyadorlar o'rtasida birlik va maqsadni o'rnatadi. Rivojlanayotgan kompaniya madaniyatini yaratish xodimlarga o'z imkoniyatlarini to'liq ro'yobga chiqarish va kompaniya maqsadlariga erishishda faol ishtirok etish imkonini beradigan ichki muhitni ta'minlaydi. Rahbarlar aniq tashkilot maqsadlari va vazifalarini belgilashda xodimlarni jalb qilishlari kerak. Bu o'z mahsuldorligi va sadoqatini sezilarli darajada oshirishi mumkin bo'lgan xodimlarni rag'batlantiradi.

3. Odamlarni jalb qiling

Xodimlarning ishtiroki yana bir asosiy tamoyildir. Menejment xodimlarni natijalarni yaratish va etkazib berish jarayonida, ular to'liq kunlik, yarim kunlik, autsorsing yoki ichki ishda ishlaydilar, jalb qiladi. Tashkilot xodimlarni doimiy ravishda o'z malakalarini oshirishga rag'batlantirishi va izchillikni ta'minlashi kerak. Bu tamoyil, shuningdek, xodimlarga vakolat berish, ularni qarorlar qabul qilishga jalb qilish va ularning yutuqlarini tan olishni o'z ichiga oladi. Odamlarni qadrlashsa, ular o'zlarini eng yaxshi tarzda bajaradilar, chunki bu ularning o'ziga bo'lgan ishonchini va motivatsiyasini oshiradi. Xodimlar jarayonga to'liq jalb qilingan bo'lsa, bu ularga o'z harakatlari uchun kuch va mas'uliyatni his qiladi.

4. Jarayonga yondashish

Jarayon yondashuviga ko'ra, tashkilot faoliyati juda muhim. Yondashuv printsiplari tashkiliy jarayonlarda samaradorlik va samaradorlikka erishishga urg'u beradi. Ushbu yondashuv yaxshi jarayonlar izchillikni oshirishga, tezkor faoliyatga, xarajatlarni kamaytirishga, chiqindilarni yo'q qilishga va doimiy takomillashtirishga olib kelishini tan oladi. Menejerlar tashkilotning kirish va natijalarini, shuningdek, natijalarga

erishish uchun foydalaniladigan jarayonlarni boshqarishi va nazorat qilishi mumkin bo'lsa, tashkilot yaxshilanadi.

5. Doimiy takomillashtirish

Har bir tashkilot doimiy takomillashtirishda faol ishtirok etishga intilishi kerak. Doimiy ravishda takomillashib borayotgan korxonalar o'z faoliyatini, tashkiliy epchilligini va yangi imkoniyatlardan foydalanish qobiliyatini yaxshilaydi. Korxonalar doimiy ravishda yangi jarayonlarni yaratish va yangi bozor sharoitlariga moslashish imkoniyatiga ega bo'lishi kerak.

6. Dalillarga asoslangan qaror qabul qilish

Korxonalar faktik yondashishlari kerak

Qaror qabul qilish. Tasdiqlangan va tahlil qilingan ma'lumotlar asosida qaror qabul qiladigan korxonalar bozorni chuqurroq tushunadilar. Ular olib keladigan vazifalarni bajarishga qodir kerakli natijalarga erishing va oldingi qarorlaringizni asoslang. Haqiqiy qaror qabul qilish turli xil narsalarning sabab va ta'sir munosabatlarini tushunish va potentsial kutilmagan natijalar va oqibatlarni tushuntirish uchun juda muhimdir 7. Aloqalarni boshqarish.

O'zaro munosabatlarni boshqarish - etkazib beruvchilar va chakana sotuvchilar bilan o'zaro manfaatli munosabatlarni o'rnatish. Turli manfaatdor tomonlar kompaniya faoliyatiga ta'sir qilishi mumkin. Tashkilot ta'minot zanjiri jarayonini yaxshi boshqarishi va kompaniya faoliyatiga ta'sirini optimallashtirish uchun tashkilot va uning etkazib beruvchilari o'rtasidagi munosabatlarni rivojlantirishga yordam berishi kerak. Tashkilot manfaatdor tomonlar o'rtasidagi munosabatlarni yaxshi boshqarsa, barqaror biznes hamkorlik va muvaffaqiyatga erishish ehtimoli ko'proq bo'ladi.

Sifat menejmenti, iste'molchilarning tobora ortib borayotgan talablarini qondirish uchun ilmiy asoslangan ijtimoiy majmuiga asoslanadi sifatni oshirish sohasidagi tashkilot strategiyasini belgilaydigan tizimli va maxsus tamoyillar. Ilmiy adabiyotlarni tahlil qilish sifat menejmenti strategiyasining uchta variantini aniqlashni ko'rsatadi: tizimli, integratsiyalashgan, mahalliy [8]. Eng keng tarqalgani - ishlab chiqarish texnologiyasiga qaratilgan mahalliy yondashuv. Integratsiyalashgan yondashuv mahsulot sifatiga bevosita ta'sir ko'rsatadigan ishlab chiqarish va boshqaruv elementlari sifatining ustuvorligini nazarda tutadi. Ushbu yondashuv hozirda faol amalga oshirilmoqda, sifatni boshqarish va ishlab chiqarishni texnologik tayyorlash sohasida standartlar ishlab chiqilgan. Har qanday tashkilot faoliyatini boshqarish tashkilotning maqsadlariga tezroq va samaraliroq erishishga yordam beradigan turli xil yondashuvlardan foydalanishga asoslanadi. Biroq, tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, eng muhim va integratsiyalashgan yondashuv boshqaruvga tizimli yondashuvdir. Bu nafaqat mahsulot sifatini ta'minlashga, balki umuman ish sifatiga, shu jumladan xodimlarning ishiga va uni korporativ strategiyaga integratsiyalashga qaratilgan tashkilotning doimiy faoliyatini o'z ichiga oladi.

Shunday qilib, hozirgi vaqtda xo'jalik yurituvchi sub'ektlar faoliyatining asosiy tamoyili strategik rejalashtirishning ustuvorligi hisoblanadi. Raqamli iqtisodiyotni shakllantirish sharoitida raqobatning rivojlanishi tadbirkorlik sub'yektlarining strategik yo'riqnomalarini amalga oshirishda sifat yondashuvini joriy etish zarurligini oldindan belgilab beradi, bu esa sifat ayni paytda eng yuqori bo'lishiga asoslanishi kerak. ehtiyojlarni qondirish va xarajatlarni kamaytirishning samarali vositasi.

Sifatni boshqarishga tizimli yondashish strategik rejalar va integratsiyalashgan sifat rejalarini ishlab chiqish uchun mijozlarning fikr-mulohazalaridan foydalanishga yordam beradi. Shu bilan birga, sifatli g'oyalar uning strategiyasida shunchaki nuqtalar emas, balki har bir xodimning falsafasi bo'lishini ta'minlashga harakat qilish muhimdir. Shu munosabat bilan tashkilotda sifat g'oyalarini ilgari surib, kontseptsiyaning o'ziga sodiq munosabatni shakllantirish kerak, bu esa sifatli brendingdan foydalanishning maqsadga muvofiqligini belgilaydi. Sifat menejmentini tizimli, ilmiy asosda muvaffaqiyatli amalga oshirish, tartibga soluvchi va faol chora-tadbirlarni amalga oshirish sifatni yaxshilashga yordam beradi, mahsulot sifatidagi og'ishlarni bartaraf qiladi, iste'molchilarning tashkilot faoliyatiga bahosini aniqlashga va iste'molchilarning fikrini o'zgartirishga qaratilgan jarayonlarni joriy qiladi. tashkilot ularning ehtiyojlarini qondira oladi va buning natijasida tashkilotning raqobatbardoshligi va barqaror rivojlanishini ta'minlaydi.

Foydalangan adabiyotlar:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoevning Oliy Majlisga Murojaatnomasi. «Xalq so'zi» gazetasi, 2018 yil 29 dekabr № 271 -272 (72297230) soni
2. Saidbaxromovna, S. D., & Muhabbat, X. (2022). Raqamli iqtisodiyot sharoitida tadbirkorlik faoliyatini boshqarishga ta'sir etuvchi omillar. International Journal of Contemporary Scientific and Technical Research, 124-128.
3. Saidmuradova, T. S. (2021). Yengil sanoat mahsuloti raqobatbardoshligini oshirishda sifat menejmenti mexanizmini rivojlantirish yo.,üari. Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 1(5), 87-93.
4. Sifat menejmenti: ma'ruza matnlari / E. M. Bely, I. B. Romanova-Ulyanovsk, ulgu, 2017. 86 b.
5. Sifat menejmenti vositalari va usullari: darslik / V. V. Shusherin, S. V. Kortov, A. S. Zetkin. Yekaterinburg: Gou VPO UGTU - UPI, 2016 yil. 202 b.